

Sygn. akt II CSK 324/18

POSTANOWIENIE

Dnia 4 stycznia 2019 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Henryk Pietrkowski

w sprawie z powództwa "S." Spółki z ograniczoną
odpowiedzialnością w S.
przeciwko Skarbowi Państwa - Sądowi Okręgowemu w S.
o zapłatę,
na posiedzeniu niejawnym w Izbie Cywilnej
w dniu 4 stycznia 2019 r.,
na skutek skargi kasacyjnej strony powodowej
od wyroku Sądu Apelacyjnego w [...]
z dnia 31 stycznia 2018 r., sygn. akt I ACa [...],

**odmawia przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania
i zasądza od strony powodowej na rzecz Skarbu Państwa -
Prokuraturii Generalnej Rzeczypospolitej Polskiej kwotę 8.100
(osiem tysięcy sto) zł tytułem zwrotu kosztów postępowania
kasacyjnego.**

UZASADNIENIE

Skarga kasacyjna została ukształtowana w przepisach kodeksu postępowania cywilnego jako nadzwyczajny środek zaskarżenia, nakierowany na ochronę interesu publicznego przez zapewnienie rozwoju prawa, jednolitości orzecznictwa oraz prawidłowej wykładni, a także w celu usunięcia z obrotu prawnego orzeczeń wydanych w postępowaniu dotkniętym nieważnością lub oczywiście wadliwych, nie zaś jako ogólnie dostępny środek zaskarżenia orzeczeń umożliwiający rozpoznanie sprawy w kolejnej instancji sądowej. Koniecznej selekcji skarg pod kątem realizacji tego celu służy instytucja tzw. przysądu, ustanowiona w art. 398⁹ k.p.c., w ramach której Sąd Najwyższy dokonuje wstępnej oceny skargi kasacyjnej. Ten etap postępowania przed Sądem Najwyższym jest ograniczony - co należy podkreślić - wyłącznie do zbadania przesłanek przewidzianych w art. 398⁹ § 1 pkt 1 - 4 k.p.c., nie zaś merytorycznej oceny skargi kasacyjnej. W razie spełnienia co najmniej jednej z tych przesłanek, przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania jest usprawiedliwione.

Pełnomocnik powódki „S.” spółki z ograniczoną odpowiedzialnością w S. w skardze kasacyjnej wniesionej od wyroku Sądu Apelacyjnego w [...] z dnia 31 stycznia 2018 r. wniosek o przyjęcie jej do rozpoznania oparł na przesłance wskazanej w art. 398⁹ § 1 pkt 1 k.p.c.

Uzasadniając wniosek o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania, ze względu na występowanie istotnego zagadnienia prawnego, pełnomocnik powódki sformułował dwa pytania o następującej treści: „czy orzeczenie wydane przez Sąd Najwyższy, uwzględniające skargę kasacyjną, tj. uchylające albo uchylające i zmieniające zaskarżony wyrok, jest równoznaczne ze stwierdzeniem we właściwym postępowaniu, że zaskarżony wyrok był niezgodny z prawem w rozumieniu art. 417¹ § 2 k.c.” oraz „czy uprzedzenie o zamiarze wypowiedzenia umowy dzierżawy, dokonane w trybie art. 703 k.c., traci moc z tej przyczyny, że będąca przedmiotem umowy nieruchomości została zbyta w okresie po nadaniu oświadczenia o uprzedzeniu, a przed doręczeniem adresatowi”.

Zgodnie z ugruntowanym w orzecznictwie Sądu Najwyższego poglądem, za istotne zagadnienie prawne w rozumieniu art. 398⁹ § 1 pkt 1 k.p.c. uznaje się zagadnienie nowe i dotychczas niewyjaśnione. Zagadnienie to musi mieć charakter istotny i być zagadnieniem ściśle jurydycznym, dającym się przedstawić w sposób syntetyczny i oderwany od kontrowersji dotyczących ustaleń faktycznych lub oceny dowodów (zob. postanowienie SN z dnia 22 grudnia 2008 r., III CSK 285/08, IC BSN 2009, nr 4, s. 48). Chodzi przy tym o zagadnienie o charakterze abstrakcyjnym, którego wyjaśnienie przyczyni się do rozwoju jurysprudencji, a jego rozstrzygnięcie będzie miało znaczenie nie tylko dla oceny konkretnej, jednostkowej sprawy, ale także dla innych podobnych spraw. Przedstawienie istotnego zagadnienia prawnego wymaga precyzyjnego sformułowania poprzez wskazanie przepisu prawa materialnego lub procesowego, z którym jest związane, i wskazania argumentów prawnych, które prowadzą do rozbieżnych ocen (zob. m.in. postanowienie SN z dnia 10 maja 2001 r., II CZ 35/01, OSNC 2002, nr 1, poz. 11).

Wywód zawarty w uzasadnieniu wniosku o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania tych wymagań nie spełnia. Problem wyrażający się w pytaniu, czy samo uchylenie orzeczenia sądu drugiej instancji przez Sąd Najwyższy jest równoznaczne ze stwierdzeniem, że orzeczenie to jest niezgodne z prawem w rozumieniu art. 417¹ § 2 k.c., był przedmiotem licznych wypowiedzi zarówno doktryny, jak i judykatury, na co zwraca uwagę również autor skargi kasacyjnej. Przedstawiona kwestia nie jest więc zagadnieniem nowym i dotychczas niewyjaśnionym, a tylko takie mogłoby uzasadniać przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania ze względu na przesłankę z art. 398⁹ § 1 pkt 1 k.p.c.

Odnosząc się do uzasadnienia wniosku w zakresie drugiego z pytań, Sąd Najwyższy stwierdził, że wywód zawarty w skardze kasacyjnej pozbawiony jest pogłębionej argumentacji dotyczącej możliwych rozstrzygnięć przedstawionych kwestii w sposób oderwany od okoliczności konkretnej sprawy, a zatem nie daje podstaw do stwierdzenia, że w sprawie występuje istotne zagadnienie prawne.

Z przytoczonych względów należało odmówić przyjęcia skargi kasacyjnej do merytorycznego rozpoznania (art. 398⁹ § 2 k.p.c.).

Na wniosek Prokuraturii Generalnej Rzeczypospolitej Polskiej zawarty w odpowiedzi na skargę kasacyjną Sąd Najwyższy orzekł o kosztach postępowania kasacyjnego na podstawie art. 98 i art. 99 w zw. z art. 108 w zw. z art. 391 § 1 k.p.c. i art. 398²¹ k.p.c. oraz § 2 pkt 7 w zw. z 10 ust. 4 pkt 2 Rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 22 października 2015 r. w sprawie opłat za czynności radców prawnych (Dz. U. z 2015 r., poz. 1804 ze zm.).